

İcat, İslâm âlemi ve Avrupa

Avrupa, yenilikte dev adımlarla ilerliyordu.

İslam âlemi evvela iman olmak üzere ilim, teknik-teknolojide yenilenememiş, geri kalmıştı.

Üstalek Avrupa'nın ilim, keşif/buluş, teknolojisine de "Gavur icadı!" diyerek karşı geliniyordu.

İkinci Meşrutiyet'in ilan edildiği yıllardı. Dönemin büyük âlimlerinin de bulunduğu bir ortamdı.

Sohbetin konusu "yeni icatlar"dı. Şeyhülislâm Ziyaeddin Efendi, Avrupa'dan gelen yeni buluşlara pek taraftar görünüyordu.

"Bunlar bid'attır" diyor, dinde yerinin olmadığını söylüyordu.

Bediüzzaman, şeyhülislâmın bu fikrine karşı çıktı.

"Yeni buluşlar insanlığın yararınaysa neden kabul edilmesin, dinimiz ilmî gelişmeleri teşvik eder" dedi.

Diğer ilim adamları da fikirlerini beyan ettikten sonra, Bediüzzaman'la Şeyhülislâmı dinlemekle yetindiler. Bediüzzaman devam etti:

"Peki efendim, elektrik bid'at da, gaz lâmbası asıl ve esas mıdır?"

Öyle ya, gaz lambası da Avrupalılar tarafından bulunmuştu.

Şeyhülislâm buna cevap vermekte zorlandı.

“Siz saded (konu) dışına çıktınız” dedi.

Vakit geceydi, zaman da hayli ilerlemişti.

Bediüzzaman ayağa kalktı, elektriğin düğmesini çevirdi.

Etraf karanlığa bürünmüştü.

Lâtifeli bir şekilde:

“Şimdi sadede geldik, konuya devam edebiliriz” dedi.

Diğer âlimler gülüştüler.

Lambanın sönmesiyle tartışma da bitivermişti.

Bediüzzaman, toptancı değildi ve herşeyi olduğu gibi, Avrupa’yı da ikiye ayırıyordu:

“Yanlış anlaşılmasın, Avrupa ikidir. Birisi, İsevîlik din-i hakikîsinden aldığı feyizle hayat-ı içtimaiye-i beşeriyeye nâfi san’atları ve adalet ve hakkaniyete hizmet eden fünunları takip eden bu birinci Avrupa’ya hitap etmiyorum. Belki, felsefe-i tabiiyenin zulmetiyle, medeniyetin seyyiâtını mehâsin zannederek beşeri sefâhete ve dalâlete sevk eden bozulmuş ikinci Avrupa’ya hitap ediyorum.¹

Dipnot:

1-Bediüzzaman Said Nursî, Lem’alar, Yeni Asya Neşriyat, İstanbul, 1999, s. 119.

Ne zaman ve ne sebeple Müslümanlar ilim öncülüğünü yabancılara kaptırdılar?

http://www.yeniasya.com.tr/bilim-teknoloji/bir-robot-da-muhendis-siz-olmaz_386827